

22.01.2020

ЕКОЛОГІЧНИЙ КВЕСТ ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗАХІД

Яворська Л.А. - Одна з вимог освітнього процесу полягає в тому, що предмет навчання має бути для студента цікавим. Тому в своєму педагогічному арсеналі педагог весь час повинен знаходити щось нове, аби заохотити до пошуків потрібної інформації, читання спеціальної літератури, якісного опрацювання нової теми. На допомогу можуть прийти такі форми роботи, які використовують у музейній чи театральній педагогіці, гуртковій роботі, психологічних тренінгах. Серед таких форм – мало використовуваний у вищій школі, проте такий популярний серед молоді, квест. Квест (від англійського *quest* – «пошук»), різновид активних інтелектуально-логічних ігор, синонім активного відпочинку.

Сьогодні квест вважають головним конкурентом комп'ютерних ігор у боротьбі за час молоді. Це ігрова форма групового виконання завдань, яка має тривалу історію розвитку, багато можливих варіантів використання і чимало позитивних моментів. Основна мета квесту – швидке і якісне виконання певних завдань з метою досягнення кінцевої цілі, у результаті чого гравець або команда отримує приз. Використовуючи інтерактивні методи навчання, викладач може значно підвищити інтерес студентів та їх прагнення до більш детального вивчення екологічного стану в Україні, рідного краю.

- Квест (від англійського guest – «пошук»), різновид активних інтелектуально-логічних ігор, синонім активного відпочинку

- Це ігрова форма групового виконання завдань, яка має тривалу історію розвитку, багато можливих варіантів використання і чимало позитивних моментів

- Основна мета квесту – швидке і якісне виконання певних завдань з метою досягнення кінцевої цілі, у результаті чого гравець або команда отримує приз

Квести можна умовно поділити на:

- віртуальні ігри,
- спортивно-туристичні змагання,
- костюмовані історичні реконструкції,
- інтелектуальні ігри.

- Усі квести об'єднують такі спільні риси: група людей виконує різноманітні завдання, шукаючи підказки, інструкції, користуючись спеціальною картою-маршрутом або відповідною схемою

Гра:

- залучає до активної пізнавальної діяльності кожного студента окремо і всіх разом, тим самим оптимізуючи певний етап освітнього процесу;
- реалізує навчання через самостійну діяльність студента, що має характер особливого виду практики, у процесі якої засвоюється значно більше інформації;
- забезпечує вільну діяльність, що дає можливість вибору, самовираження і саморозвитку для її учасників;
- приводить до певного результату, чим стимулює студента до досягнення мети (перемоги) та до усвідомлення шляху досягнення бажаного;

- урівнює команди або окремих студентів на початку (немає поганих і гарних, а є тільки гравці); результат залежить від самого гравця, рівня його підготовленості, здібностей, витримки, умінь і характеру;
- забезпечує трансформацію безособистісного процесу навчання у дію особистісного значення;
- уможливорює змагальність – невід'ємну частину гри – привабливу для гравців; адже задоволення, одержане від гри, створює комфортний стан і підсилює бажання вивчати предмет.

- Студентам слід завчасно повідомити тему гри, аби вони встигли підготуватися. Якщо для цього є умови, навіть тематичне оцінювання з навчальної дисципліни можна провести у формі квесту.

Екологічний квест «Стежками України»

- Термін проведення – від 90 до 180 хв.
- Можна проводити цю ігрову форму для навчання та проведення виховних заходів як в аудиторії, так і на території освітнього закладу «Стежками України».

Маршрутний лист для команд:

1. Тест-контроль для теоретиків (включені питання з дисципліни «Екологія»).
2. Йдемо на пікнік. Втіха людям чи горе природі?

3. Вгадай того, хто поки ще поряд! (за фрагментом малюнка визначити тварину чи птаха).
4. Хто найвищий? (впорядкувати за висотою вершини Чорногорського хребта).
5. Найекономічніший?! (визначити витрати енергії для різних типів транспорту).

6. Українські рослини-обереги (вибрати призначення рослин-оберегів).
7. Готуємось до екологічної (запропонувати натуральні барвники).
8. П'ять хвилин філософії (закінчити думку античного автора власним висловлюванням).
9. Екологічний калейдоскоп (розв'язати екологічні ситуації, пояснити відповіді).

- учасники – 8–10 студентів у команді;
- чітке виконання завдань згідно з маршрутним листом;
- виконання завдань на кожному етапі оцінюється за 5-бальною системою;
- визначається за загальною сумою балів, кількістю та змістовністю відповідей на запитання, чіткістю та організованістю дій під час виконання ігрових завдань.

Екологічний квест «У світі природи»

- **Мета квесту:** формувати вміння встановлювати взаємозв'язок між природними об'єктами;
- підсумувати пізнавальні інтереси учасників квесту, сприяти вихованню в них почуття прекрасного;
- виховувати дбайливе, господарське ставлення до природи, бажання зберегти нашу планету від екологічних лих, охороняти і примножувати її багатства і красу

- Квест – це ігрова пригода під час якої учасникам необхідно пройти 6 «зупинок» для досягнення мети. Та команда яка швидше впоралася з завданням перемаже і принесе пазл з малюнком.
- Для того щоб команда стала переможцем, усім її членам потрібно першими пройти усі «зупинки», виконати завдання та дістатися фінішу

- Завдання від координатора квесту команда отримає лише тоді, коли всі її члени будуть присутні на пункті.
- Якщо команда не має відповіді, або відповідає неправильно, є можливість «купити» підказку, виконати творче завдання (виконати улюблену пісню, вірш і т.д.)

• **І зупинка - «Чорна скринька»**
(оцінюється в 2 бали)

- 1. Її батьківщина Африка, а точніше Ефіопія. У Європу її завезли турки. Хоча зараз її асоціюють переважно з двома країнами Південної Америки. За однією з легенд людство зобов'язане її використанню спостережливому пастуху який помітив, що кози, споживши її, почували себе краще, були жваві і не втомлювалися.
- За іншою версією, честь відкриття належить настоятелю одного монастиря, який давав споживати її своїм «братом», щоб вони не засинали під час довгих нічних богослужінь.

• **Про що йдеться?**

- 2. Багато хто вважає її найкращою в своїй категорії не лише за виняткову красу та витонченість, а й за здатність захищати себе. Вона походить із Персії. Вже в епоху Парфянського царства були відомі всі її кольорові різновиди. Вона зіграла видатну роль в середньовічній історії Англії. За кольором її різновидів було названо найтривалішу в історії Британії громадянську війну за корону Англії, її як правило, дарують коханій людині

• **Про що йдеться?**

- 3. Цю рослину вперше знайшли іспанські конкістадори в Перу. В XVI столітті при королівських дворах Європи вважалося особливим шармом прикрашати скромними білими, рожевими чи фіолетовими квітами зачіски придворних дам. У Франції її поширенням займався дворянин, який вирощував її, поставив на полі варту і дав наказ не чіпати злодіїв. У Росію її привіз цар, проте довгий час люди відмовлялися її вирощувати, вважаючи отруйною. Вони замість підземної частини вживали плоди. Особливо активно протистояло цьому духовенство, що називало її яблуком.

• **Про що йдеться?**

- 4. У Нью-Йоркському зоопарку знаходиться кам'яний павільйон з броньованим склом на якому напис «Тут знаходиться найнебезпечніша тварина на землі»

• **Про що йдеться?**

- Кава – найтонізуючий напій людства.

- Хоча походить вона з Африки, набула широкої популярності в країнах Сходу, проте зараз її вирощують в Бразилії та Колумбії

- **Троянду** – улюблену для багатьох народів декоративну рослину, яка має шипи. Відома в культурі з часів персидського царства, звідки і потрапила в Європу через Грецію та Рим. Війну в Англії за престол країни було названо війною червоної та білої троянди за кольором цих рослин на гербах Йорків та Ланкастерів.
- У багатьох країнах червоні троянди - квіти кохання

- **Картоплю**

- **Дзеркало.**

Невже ви подумали б що в найбільш «правовій державі світу» в клітку могли посадити людину?

- 5. Дев'ять жителів французького міста Шамоні виготовили в центрі льодовика Мерде-Гляс на Монблані статую заввишки 6м і вагою 1т.

- З якого матеріалу?

- Сміття залишеного туристами

- 6. В ящику лежить річ, яку сирою не їдять, а зваривши викидають

- Що в ящику?

- Листок лавра

- II зупинка – «Мюнхгаузен відпочиває...»
- З переплутаних літер гравці мають зібрати певні терміни з теми «Охорона природи»
- (за правильну відповідь 1 бал, термін виконання 1 хвилина, якщо команда не в змозі скласти слово то надається підказка і додаткові 30с, але отримає лише 0,5 бала)

- Завдання 1. П, І, Н, Д, К, И, З, О, В, А

- Підказка: природноохоронна територія або акваторія на якій зберігається в природному стані весь її природний комплекс і перебувають під охороною держави.

- Відповідь: Заповідник

- Завдання 2. О, Д, Д, Е, А, К, Р, Р, П, Н

- Підказка: природноохоронна територія на якій на відкритому ґрунті культивуються деревні рослини. Парк з колекцією різних порід дерев.

- Відповідь: Дендропарк

- Завдання 3. А, З, З, И, А, К, К, Н

- Підказка: природноохоронна територія де можливе часткове взяття під охорону тварин, рослин, а також дозволено часткове використання природних ресурсів

- Відповідь: Заказник

- **Завдання 4.** А, О, О, Е, Т, С, М, З, Г
- Підказка: це саморегулюючий процес в якому всі біологічні системи прагнуть зберегти стабільність в період адаптації до певних умов, оптимальним до виживання

- **Відповідь:** Гомеостаз

- **Завдання 5.** О, А, Е, А, Н, Т, З, К, Ц
- Підказка: кінцева стадія дегресії біотичної спільноти, що характеризується малою кількістю видів, що збереглися та деградацією біотичного середовища

- **Відповідь:** Катаценоз

• III зупинка «Креативний художник»

- Воду, дорогоцінний дар природи, ададемік А.Н. Карпінський називав живою кров'ю, яка створює життя там, де його не було. Вода – основа розвитку землеробства, енергетики і рибного господарства, без неї не мислимі побут і дозвілля людини. Антуан де Сент- Екзюпері, вмираючи від спраги, проте врятований бедуїнами написав «Вода, в тебе немає ні смаку, ні кольору, ні запаху, тебе неможливо описати, тобою насолоджуються, не відаючи, що ти таке. Не можна сказати, що ти необхідна для життя: ти – саме життя. Ти наповнюєш нас радістю, непідвладною нашими почуттями.»
- Намалуйте портрет найдорожчого дару природи

• IV зупинка «Фантазери»

- Проблема сміття в якому ми все більш і більш потопіємо дуже актуальна на сьогодні. Практично на кожному кроці «несанкціоновані смітники». І ці смітники можна зустріти де завгодно: не тільки на центральних вулицях, а й в лісосмугах, ярах, урочищах, де ще нещодавно були захоплюючої краси краєвиди.
- **Завдання:** Запропонуйте шляхи зменшення відходів шляхом їх повторного використання.
- Пропоную з коробок, пляшок, банок виготовити казкових героїв, або інших фантастичних персонажів

• V зупинка «Екстремальна»

- Уявіть, ви заблукали, накрапає дощ, але ви маєте з собою намет.
- **Завдання:** Чим швидше ви поставите намет, тим більша ймовірність, що ви залишитесь сухими і здоровими

• VI зупинка «Екосистема»

- **Завдання:** Вам проноється вивчити і описати оточуючу вас екосистему за планом, для покращення екологічної ситуації даної місцевості

План

1. Назва екосистеми
2. Природна чи штучна екосистема
3. Які тварини і рослини існують в екосистемі
4. В яких умовах мешкають мешканці екосистеми (за екологічними факторами)
5. Які зв'язки між організмами вдалося виявити?
6. Чи зазнає екосистема впливу людини? Які зміни відбуваються в екосистемі під впливом антропогенного фактора?
7. Запропонуйте заходи покращення екологічної ситуації даної екосистеми.

- Забезпечити належні умови для виявлення та розвитку творчої активності і зацікавленості студентів, сприяти формуванню їх наукового світогляду.
- Вдосконалювати науково-методичний рівень та рівень педагогічної майстерності викладачів, збагачувати педагогічний досвід навчального закладу.
- Поглибити знання з профільних навчальних дисциплін та підвищити інтерес до інших дисциплін, передбачених навчальним планом відповідної спеціальності.